ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση



Δημοσιεύουμε κείμενο του **ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση** σχετικά με την εξέλιξη της πανδημίας και το εμβόλιο για τον κορωνοϊό SARS-CoV-2:

**Πανδημία covid-19 και εμβόλιο: 5 +1 ερωτήσεις και απαντήσεις**

Έναν χρόνο μετά την εκδήλωση της πανδημίας COVID-19, οι λαοί της γης βρίσκονται ανάμεσα στην αγωνία και την ελπίδα. Από τη μια μεριά οι εκατόμβες νεκρών που εξακολουθούν να πληθαίνουν, η απειλή για νέα κύματα της πανδημίας και νέες μεταλλάξεις του SARS-CoV-2, η διαπίστωση ότι οι κυβερνήσεις δεν ενισχύουν το σύστημα περίθαλψης και τα μέτρα δημόσιας υγιεινής που λαμβάνουν παραμένουν τραγικά ανεπαρκή, ενώ αντιθέτως επιταχύνουν τις πολιτικές που αυξάνουν την ανεργία, την οικονομική καθίζηση και τις δραματικές συνέπειες του lockdown στους εργαζόμενους και τον λαό κι από την άλλη η ελπίδα ότι το εμβόλιο μπορεί να βάλει ένα τέρμα στην «περιπέτεια». Είναι έτσι όμως;

**1. Πώς προέκυψε η πανδημία – ενδεχομένως και μια επόμενη;**

Τώρα ξέρουμε: Η διατάραξη της ισορροπίας ανθρώπου-φύσης, η αποψίλωση των δασών και η μετατροπή τους σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις από τις πολυεθνικές της αγροτοδιατροφής και η βιομηχανοποιημένη εκτροφή ζώων ευνοούν τη μεταπήδηση ιών από τα ζώα στους ανθρώπους και την εμφάνιση πανδημιών όπως η παρούσα, οι προηγούμενες (SARS, MERS) και ίσως επόμενες. Η πρώτη ζώνη άμυνας, συνεπώς, βρίσκεται εδώ. Και για να υπάρξει, είναι αναγκαίο η ανθρωπότητα να πάρει διαζύγιο από τις πολιτικές λογικές του κέρδους, της αγοράς, της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης της φύσης και των ανθρώπων, που -όσο διατηρούνται- αναπαράγουν διαρκώς τον κίνδυνο πανδημιών.

**2. Γιατί διαδόθηκε τόσο γρήγορα;**

Η διεθνοποίηση της καπιταλιστικής παραγωγής, η απαίτηση των εργοδοτών να μείνουν οι χώροι εργασίας εν λειτουργία, η εμπορευματοποίηση της αναψυχής, η αθλιότητα των μέσων μαζικής μεταφοράς, η ρύπανση της ατμόσφαιρας, η διαβίωση εκατομμυρίων ανθρώπων σε γκέτο της «αναπτυγμένης» Δύσης, οι παραγκουπόλεις χωρίς καθαρό νερό και σωστή διατροφή, οι κλειστές δομές (άσυλα, κέντρα εγκλεισμού προσφύγων, γηροκομεία κ.λπ.), η τυφλή και οριζόντια καραντίνα που καθήλωνε στον ίδιο χώρο διαμονής νοσούντες και μη – αυτοί ήταν οι παράγοντες που ευνόησαν τη διάδοση της πανδημίας, σε συνδυασμό με τις κυβερνητικές πολιτικές. Αν δεν αντιμετωπιστούν – με ανατροπή της αγοραίας καπιταλιστικής κοινωνίας – η ανθρωπότητα θα είναι διαρκώς ευάλωτη στην τωρινή και σε πιθανές επόμενες πανδημίες.

**3. Γιατί δεν αντιμετωπίστηκε έγκαιρα και σωστά;**

Γιατί στο σύστημα περίθαλψης που διαμορφώνουν οι κυβερνήσεις παγκοσμίως κυριαρχούν όλο και περισσότερο τα ιδιωτικό-οικονομικά κριτήρια και η λογική του κέρδους. Γι’ αυτό η πρόληψη και η πρωτοβάθμια περίθαλψη διαλύονται συνειδητά, τα δημόσια συστήματα υγείας υποβαθμίζονται, η έρευνα, το φάρμακο κι ο ιατρικός εξοπλισμός έχουν παραδοθεί στις πολυεθνικές, και τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, διαγνωστικά κέντρα κλπ ανθούν. Στο πλαίσιο αυτό, οι δημόσιες δαπάνες για την υγεία αντιμετωπίζονται ως απώλεια κι όχι ως επένδυση, ενώ οι υπηρεσίες και τα μέσα υγείας αντιμετωπίζονται ως εμπορεύσιμο είδος κι όχι ως δημόσιο αγαθό. Ένα τέτοιο σύστημα υγείας δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μια πανδημία, ούτε κάποιο άλλο πρόβλημα υγείας της κοινωνικής πλειονότητας. Τραγική απόδειξη οι ΗΠΑ και η Βρετανία, το πολυδιαφημισμένο σύστημα υγείας των οποίων απέτυχε παταγωδώς, ακριβώς επειδή λειτουργεί με αυτή τη λογική. Πραγματική οχύρωση παρέχει μόνο ένα πλήρως δημόσιο σύστημα υγείας με δωρεάν υπηρεσίες, προσανατολισμένο στην πρόληψη και με αναβαθμισμένη την πρωτοβάθμια περίθαλψη. Ένα τέτοιο σύστημα χρειάζεται περισσότερα

κονδύλια, ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, ΜΕΘ, υγειονομικά μέσα και ριζική βελτίωση των όρων εργασίας και ζωής της εργατικής τάξης και του λαού – κι όλα αυτά πριν ξεσπάσει η πανδημία, πριν να είναι αργά.

**4. Γιατί το lockdown δεν έχει αποτελέσματα;**

Σε λοιμώξεις που μεταδίδονται μέσω του αναπνευστικού όπως η COVID-19, τα ατομικά μέτρα προστασίας και η κοινωνική αποστασιοποίηση αποτελούν έναν τρόπο περιορισμού. Όμως αυτά είναι αποτελεσματικά μόνο αν συνοδευτούν με μαζικά, συχνά επαναλαμβανόμενα και δωρεάν τεστ στον πληθυσμό, με ριζική βελτίωση στα μέσα μαζικής μεταφοράς και τα σχολεία (με λιγότερους μαθητές ανά τάξη και περισσότερους εκπαιδευτικούς) ώστε να επιτευχθεί η αποστασιοποίηση παντού, με προστασία της υγείας των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς (και όχι «θάψιμο» των κρουσμάτων για να παραμείνουν εν λειτουργία), με παρακολούθηση των θετικών κρουσμάτων από δημόσιες δομές (και όχι εγκλωβισμό στο σπίτι, που μετατράπηκε σε βασική εστία υπερμετάδοσης), και με προστασία των ευπαθών ομάδων. Αντιθέτως, τα lockdown σαν αυτό που εφάρμοσαν η κυβέρνηση της ΝΔ και η ΕΕ ούτε τη μετάδοση του κορωνοϊού αποτρέπουν, ούτε την υγεία προστατεύουν. Κι όχι μόνο αυτό, πλήττουν με εξαιρετικά ταξικό τρόπο τους κοινωνικά πιο αδύναμους, καταδικάζουν σε ανεργία, οδηγούν σε μείωση αποδοχών και σε πιο εκμεταλλευτικές σχέσεις. Ταυτοχρόνως, ο μαζικός εγκλεισμός γίνεται όχημα για να καλλιεργηθούν η αποξένωση και ο ατομισμός και να εδραιωθεί –στο όνομα, δήθεν, της μη διάδοσης του «αόρατου εχθρού»– ένα άκρως καταπιεστικό καθεστώς, είτε αυτό αφορά τη μαζική παρακολούθηση και επιτήρηση, είτε την άγρια καταστολή και κατάργηση της πολιτικής και κοινωνικής δράσης.

**5. Είναι το εμβόλιο ριζική λύση;**

Τα εμβόλια αποτελούν κατάκτηση της επιστήμης και της ανθρωπότητας. Βοήθησαν να τιθασευτούν ή και να εξαφανιστούν αρκετά μεταδοτικά λοιμώδη νοσήματα. Βέβαια, εκατομμύρια παιδιά κι άνθρωποι στις αναπτυσσόμενες –αλλά όχι μόνο– χώρες δεν μπορούν να εμβολιαστούν, επειδή οι πολυεθνικές έχουν μετατρέψει ένα δημόσιο αγαθό σε εμπορεύσιμο είδος, που το κοστολογούν ακριβά. Επιπλέον, η έρευνα για τα εμβόλια είχε ατονήσει χρόνια τώρα, επειδή το εμβόλιο ως εμπορικό προϊόν δεν υποσχόταν μεγάλα κέρδη. **Ωστόσο, το εμβόλιο δεν αποτελεί τη ριζική λύση**. Η έρευνα, οι κλινικές δοκιμές και η παραγωγή του αρχίζουν ΑΦΟΥ εκδηλωθεί μια νέα επιδημία. Πάντα, λοιπόν, θα μεσολαβεί ένα διάστημα μεταξύ εκδήλωσης μιας επιδημίας και της παραγωγής αποτελεσματικού κι ασφαλούς εμβολίου. Αυτό το διάστημα «κοστίζει», καθώς πολλοί άνθρωποι νοσούν ή χάνουν τη ζωή τους, όπως έγινε και τώρα με την Covid 19. **Η ριζική λύση, συνεπώς, βρίσκεται**

**στον συνδυασμό του εμβολίου με την απαλλαγμένη από λογικές κέρδους σχέση ανθρώπου-φύσης, τη βελτίωση του συστήματος υγείας και της ζωής των εργαζομένων. Κι ακόμη, στην αναγνώριση των εμβολίων –και των φαρμάκων– σε δημόσιο αγαθό, στο οποίο δεν έχουν θέση οι ιδιωτικές εταιρείες, οι λογικές του κέρδους, η ιδιωτική πατέντα, σε κανένα στάδιο. Είναι απαράδεκτο να μην έχει προμηθευτεί η κυβέρνηση όλα τα απαραίτητα φάρμακα που είναι αναγκαία για να σωθούν οι ζωές χιλιάδων ήδη ασθενών στους οποίους τα εμβόλια δεν μπορούν να έχουν πλέον επίδραση**. Η επιχείρηση της κυβέρνησης, με τη συνδρομή των καθεστωτικών ΜΜΕ, να προβάλλει την έλευση του εμβολίου ως επιτυχία της και πανάκια για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, στοχεύει να καλύψει τις εγκληματικές ευθύνες της στη διαχείριση της πανδημίας.

**6. Τα εμβόλια κατά του SARS-CoV-2 θα βοηθήσουν ή είναι επικίνδυνα;**

Τα εμβόλια αποτελούν όπλο εναντίον της μετάδοσης των λοιμωδών νοσημάτων. Υπάρχουν, βέβαια, σκεπτικισμός κι ανησυχία για την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια των εμβολίων κατά του SARS-CoV-2, γιατί αναπτύχθηκαν σε σύντομο χρονικό διάστημα και όλη η έρευνα και η παραγωγή τους ελεγχόταν απόλυτα από τις πολυεθνικές. Ο παραλογισμός του ίδιου του καπιταλισμού και η αναποτελεσματική και αντιλαϊκή διαχείριση της πανδημίας από πλευράς κυβερνήσεων προκαλούν όχι μόνο δικαιολογημένη αμφισβήτηση, αλλά καλλιεργούν το έδαφος για την εξάπλωση του ανορθολογισμού, της συνωμοσιολογίας και της άρνησης των εμβολίων. Οι θεωρίες αυτές δεν αμφισβητούν το σύστημα, ούτε συμβάλλουν στη δημόσια υγεία, είναι οπισθοδρομικές και επικίνδυνες. Η δικαιολογημένη αμφισβήτηση στις κυβερνήσεις και τις πολυεθνικές του φαρμάκου πρέπει να μετατρέπονται σε αγώνα για την ανατροπή του καπιταλισμού και όχι σε μεσαιωνικές δοξασίες που είναι ακίνδυνες για το σύστημα.

Πράγματι, αν η ανάπτυξη του εμβολίου δεν ήταν υπόθεση των διάφορων Pfizer, AstraZeneca και Sanofi, που «μυρίστηκαν» σίγουρα κέρδη (μάλιστα προπώλησαν στα κράτη εκατομμύρια δόσεις από τα εμβόλιά τους πριν καν ολοκληρωθούν οι κλινικές δοκιμές), αν υπήρχε συνεργασία αντί για ανταγωνισμός, αν τα ερευνητικά δεδομένα κυκλοφορούσαν ελεύθερα αντί να παραμένουν επτασφράγιστα μυστικά, αν ήταν δωρεάν κι όχι εμπορεύσιμο είδος – τότε και πιο σύντομα θα είχε ανακαλυφθεί, και τα ερωτήματα για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητά του θα ήταν πολύ λιγότερα. Επίσης αν το εμβόλιο ήταν δημόσιο αγαθό και δεν προστατευόταν από πατέντες, και θα είχε τη δυνατότητα να το κάνει δωρεάν και άμεσα κάθε άνθρωπος σε όποια γωνιά του πλανήτη κι αν κατοικούσε. Με ένα τέτοιο καθεστώς, οι ζωές που θα σώζονταν θα ήταν πολύ περισσότερες απ’ όσες θα σωθούν με τα

υπάρχοντα εμβόλια και το τίμημα της πανδημίας – αυτής ή μιας επόμενης – δεν θα ήταν τόσο βαρύ για την ανθρωπότητα.

Ας μην περιμένουμε, όμως, την επόμενη πανδημία για να το διαπιστώσουμε. Ας δράσουμε τώρα! Να αγωνιστούμε για:

• Προγράμματα μαζικού δωρεάν εμβολιασμού. Ενημέρωση όλου του πληθυσμού για τον εθελοντικό εμβολιασμό όλων. Προμήθεια όλων των απαραίτητων εμβολίων. Ελεύθερη επιλογή του τύπου του εμβολίου με ιατρική γνωμάτευση. Διαφάνεια και εργατικός-κοινωνικός έλεγχος στις προμήθειες-συμβάσεις των εμβολίων, το κόστος παραγωγής και προμήθειας τους.
• Ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας. Προσλήψεις, χρηματοδότηση, εξοπλισμός και όχι χαριστικές συμβάσεις στο κεφάλαιο, τους πολεμικούς εξοπλισμούς και την αστυνομία. Δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλους και όλες. Μαζικά δωρεάν τεστ – ιχνηλάτιση – ιατρική και κοινωνική στήριξη των θετικών στον κορωνοϊό.
• Την πανδημία και την κρίση να πληρώσει το κεφάλαιο και όχι οι εργαζόμενοι, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι άνεργοι και η νεολαία.

**ΝΑΡ για τη Κομμουνιστική Απελευθέρωση, Δεκέμβρης 2020**